ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 60 ղրշ. վեցամսեայ 30 ղրշ. Եռամսեայ 20 ղրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 ղրշ. Վեցամսեայ 40 ղրշ.— ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար,, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.,:
ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է
ՁԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK
Galata, Kourchounlou han, N. 7

ԾԱՂԻԿ
ՕՐԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى غزته در
ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Ղալաթա, Գուրչունլու խան, թիւ 7
ՍԱԳԱԵԼԱՆ ՏՊԱՐԱՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր :

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 215 | 6 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1901 | ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՐՈ՞Ն ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԲԵ՞Ք ՆՈՒԱԶՈՒՐԴ

Մեր խառնուածքին վատոյժ մէկ հետեւանքն է թերեւս, որ հանդէպ ակսրններուն մեր ցոյց տուած խնամքը այնքան չափազանցութեան կը տարուի, որ փոխանակ ներկային մէջ մեր ունեցած պէտքերուն անմիջական գոհացում տալու մասին մտածելու, կը սկսինք մեր կարողութենէն վեր զոհողութիւններ ընել կարօտներուն վիճակը ամոքելու համար, եւ նոյն իսկ մտածելու որ անոնք ապագային մէջ ալ ապահովուած ըլլան։ Եւ սակայն այն աստիճան, որ այսօր, մեր մէջ ծեր չեղող եւ առողջ աղքատ մը, շատ աւելի անապահով կացութեան մը մէջ կը գտնուի, քան այն որ իր աղքատութեան, հիւանդ կամ ծեր ըլլալու առաքինութիւնն ալ կցած է։ Ասկէ առաջ, ճիշդ այս սիւնակներուն մէջ, խմբագրականով մը արդէն չեշտած եմ թէ նկատողութեան առնուելիք պարագայ մըն է, որ միայն հիւանդ աղքատները չմտածենք, այլ առողջ աղքատներն ալ թող մեր մարդասիրական օգնութիւններուն առարկայ դառնան։

* * *

Ուսումնական Խորհուրդին կազմած Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկի կանոնագիրը, գաղափարներու նոյն ուղղութեան մէջ, նոր թելադրութիւններ կ'ընէ ինծի։ Օգնութեան Սնտուկի նպատակն է «կարօտեալ հայ ուսուցչաց եւ ուսուցչուհեաց» կարգ մը ճշդուած պարագաներու մէջ նիւթապէս օգնել: Գաղափարին գործադրութեան մէջ, թէեւ սկզբունքի քանի մը թերի կէտեր ըլլան, որոնց վրայ պիտի խօսիմ ատենին յօդուածով մը, բայց ինքնին, այս տեսակ կազմակերպութիւն մը, տարակոյս չկայ որ անհրաժեշտ եւ բարոյական ալ հաստատութիւն մըն է։

Ուսումնական Խորհուրդը ոյժ տալով հանդերձ Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկի մը գոյութեան, միւս կողմէ ալ պէտք է մտածէ այն բոլոր միջոցներուն վրայ, որոնցմով Օգնութեան Սնտուկին դիմելու հարկին տակ գտնուողները, ոչ թէ տարիներով բրած վարժապետութեան մը իբր հետեւանք իրենց կարօտ վիճակը ունենան, այլ անկանխատեսելի բնական ձախորդութեանց ենթակայ միայն դիմեն օգնող սնտուկին։

Մեր ուսուցիչներուն ներկայ կացութիւնը, այնպէս մը կը ներկայանայ իր ընդհանուր գիծերուն մէջ, որ ես կը վախնամ թէ քիչ մը ամէն ուսուցիչ երբ ծեր ըլլայ, եւ իր ուժերը սպառին, պէտք պիտի ունենայ Օգնութեան Սնտուկին։ Մինչդեռ այսպէս պէտք չէր որ ըլլար։ Մեր ուսուցչութեան մէջ մտնող նորագոյնները —բացառութիւնները միշտ հաշուի առնուած են— այն տեսակ սկզբունքներով իրենց մուտքը կը գտնեն հոն, ուրկէ ամբողջ ուսուցչաց դասակարգը կը տուժէ նախ նիւթապէս եւ բնականաբար յետոյ բարոյապէս։ Ամենէն աւելի նուազուրդի դրութեան է որ կ'ակնարկեմ, եւ որուն չնորհընակ հոգաբարձուներու միջոցաւ մեր դպրոցական պաշտօններու վրայ գործադրուիլը, վիրենք անուանելու առթիւ, անօթի ուսուցիչներու թիւը միայն կրնայ աւելցնել, որուն հանդէպ անկարող կը մնայ Ուսումնական Խորհուրդին հիմնած Օգնութեան Սնտուկը։

Ուսումնական Խորհուրդը պէտք է որ իւրաքանչիւր ուսուցչի ունեցած վկայագրի աստիճանին եւ իր պաշտօնավարած տարիներու թիւին համեմատ հաստատ վարձատրութեան չափեր որոշէ, ուրկէ դուրս, ձմեռուան փայտ կամ ածուխ գնելու պէս ուսուցիչ սակարկող հոգաբարձուները իրաւունք չունենան մէկ պակաս ըռողին յանձնել լնդրոյ առարկայ եղող պաշտօն մը։ Այս դրութիւնը ոչ միայն առաջքը պիտի առնէ բարոյական անկման մը մէջ եղող ազգ. ուսուցչական մարմինին փճացման, այլ իր մէջ նիւթական եւ բարոյական յառաջացման պայմաններն ալ ունենալով, վկայագրի աստիճանին եւ պաշտօնավարութեան տարիներու թիւին բարձրանալուն համեմատութեամբ, շատ մը կարող նորեր սիրտ պիտի ընեն ուսուցչութեան ասպարէզին մէջ մտնելու։ Ներկայ պայմաններուն մէջ ինչպէս կ'ուզուի որ կարող նորեր մտնեն հոն, քանի որ փնտռուածը՝ հոգ չէ թող ըլլայ վար տեսակ, բայց աժանն է։ Այն որ ուսուցչութեան մէջ մտնելով ոյժ մը կրնար դառնալ, հակառակ իր նախասիրութեան, կրնայ որ եւ է գործի մը մէջ մտնել եւ իրեն համար նիւթական անկախ դիրք մը ստեղծել, փոխանակ պանիր հացով սնանող ուսուցիչ մը դառնալու։ Տակաւին այնքան մթին չէ մեր ուսուցչութեան արդի նիւթական վիճակը, որովհետեւ անոր աւելի գէշ օրերը կրնանք տեսնել, եթէ նուազուրդի դրութիւնը չարունակուի այսպէս։ Նուազուրդի դրութիւնը Պատրիարքարանի, եկեղեցիներու եւ դպրոցներու մատակարարութեանը մէջ կրնայ բարիք մը ըլլալ, բայց ուսուցիչ ընտրելու գործին մէջ չարիք մըն է ապահովաբար։

Մ. ՇԱՄՏԱՆՃԵԱՆ

ՄԵԼԱՆԻ ԲԻԾԵՐ

ՄԵՌՆՈՂԻ ՆԱԽԱՆՁ

Բժիշկները կ'երեւայ որ ալ յուսահատած են ծիւրախտին դարմանը գտնելու խաբուսիկ երազէն։ Հիմա տարբեր միջոցներ կը խորհին կոր, եթէ ոչ ախտը բուժելու, գոնէ հալածելու, սահմանափակելու, խղդելու համար զայն։ Նախ ուզեցին հիւծախտի առաջին պահէն մինչեւ փոս իջնելնին, երկա՛ր տարիներ, զատել, փակել ամէնքը մէկ, իրենց սիրած ու սիրուած շրջանակներէն դուրս, հեռաւոր հիւանդանոց—պատսպարաններու մէջ։ Բայց, հրէշութիւն մը պիտի ըլլար ասիկա։ Հիմա կը խորհին միջոց մը գտնել, գոնէ թուքը բանտելու համար անոնց բերնին մէջ, կամ անոնց գօգը՝ ամաններու մէջ։

Դատապարտուած հիւանդը, բնօրէն, ամէնէն յոռետես մարդն է աշխարհիս։ Կեանքի վայելքին յարած ուժով, կեանքի զանգազ խուսափէն ահարեկ, գերեզմանին մօտաւոր սարսափէն բռնուած, ուրիշին խնդուն ու անփոյթ զուարթութեանը նախանձոտ, երբեք պիտի չուզէր, ապահով ըլլալէ ետքը թէ ինք պիտի մեռնի, ինքզինքը նեղել, թուքը կլլել, կամ հալածել, ոչնչացնելու համար, որպէս զի չըլլայ թէ իր թոյն-թուքը երթայ ուրիշներն ալ վարակել այն սեւ ախտէն՝ որուն ինք զոհը պիտի ըլլայ ուզեն չուզեն։

«Ինէ ետքը թող ջրհեղեղ ըլլայ»ն, ամէնէն աւելի, հիւծախտաւորներուն պիտի պատշաճէր ըսել։

«Դուք ալ ըլլաք որ հասկնաք թէ ի՛նչ կը քաշեմ կոր», կ'ըսէր օր մը հիւծախտաւորին մէկը։

Մեռնելու դատապարտուած եւ իր մահը մօտ զգացող մէկու մը, մանաւանդ երբ երիտասարդ է ան, հարիւրին վրայ գրեթէ հարիւր անգամ, որ աչքը խոշոր կը բանայ կեանքին վրայ, ըլլալ խրատել որ, միջոցներ ձեռք առնէ, զգուշանայ, չէ՛ թէ իրեն, հապա ուրիշներուն համար, Մահէն՝ կեանք սպասել, թոյնէն՝ դարման պահանջել, քիչ անհեթեթ բաներէն չէ։

Երիտասարդ մը ճանչցայ, բժշկութեան ուսանող, որ ծիւրախտ ունէր։ Կ'ըսէին թէ աղջիկ մը կը սիրէր որ ոչ իսկ կը կասկածէր իր սիրուած ըլլալը։ Մանչուն ու աղջկան ընտանիքները կը տեսնուէին իրարու հետ։ Աղջիկը նշանուած էր։ Մանչը կը կարծէր որ, աղջիկն էր իր հիւանդութեանը պատճառ։ Խենթենալը կուգար երբ կը խորհէր որ, իր մեռնելէն ետքը պիտի ապրէր ան։ Ոչ ալ կ'ուզէր երեւակայել որ առանց իրեն երջանիկ պիտի կրնար ըլլալ ան։

Օր մը խնտոր եղաւ, առանց նշմարուելու աղջկանը սենեակը սպրդեցաւ։ Անոր բերնին խողանակովը ակռաները չփեց աղուոր մը։

Իր վերջին օրերուն էր, բայց չէր մեռած դեռ, երբ խեղճ աղջկան մեռելը անցուցին իր առջեւէն։

Օ. ՉԻԹՃԷ-ՍԱՐԱՖ

ԳՐԱԿԱՆ ԷՋԵՐ

ՄԱՐՍԷԼ ԲՌԷՎՕ

Մարսէլ Բռեվօ Ֆրանսացի նոր Ֆեմինիզմի հեղինակ մըն է, որ գրեթէ կարճ ժամանակի մը մէջ ընդհանուր եւրոպական համբաւ մը շինած է :

Իր բազմաթիւ վէպերը՝ որոնցմէ ամենէն վերջինները շատ մը լեզուներու կը թարգմանուին, կնոջական սերերու ճշգրիտ պատկերացումն են, գրուած սուր, եւ երբեմն հեգնոտ ոճով մը, ուրկէ կնոջ հոգիին մանուածապատ դրուագները կը ցայտեն հոգեբանական շատ նուրբ, գրեթէ մակերեւութային դիտողութեանց տողանցումով մը :

Մարսէլ Բռեվօյի վրայ շատ քիչ անգամ խօսուած է մեր մէջ, եւ ան ալ Les Demi-Vièrges ին հրատարակութեան միջոցին, վէպ մը որ մեծ աղմուկ հանեց իր ատենին : Այս պահուս, սկսած է հրատարակել վէպերու նոր շարք մը, Vierges-Fortes, որուն իւրաքանչիւր հատորը ո՛չ նուազ աղմուկ կը հանէ օրը օրին :

«ՉԷՔ»Ը

Թղթախաղի սրահին ընտանիներէն չորս հոգի կը խօսակցէին, սպասելով ծառային որ պահ մը վերջ պիտի գար ծանուցանելու թէ ճաշասեղանը պատրաստ էր։ Շըմինէին մէջ կրակը մարելու մօտ էր աշնան օրուան մը չափ գաղջ տաքութիւն մը տարածելով չուրջը, եւ ներկաները սկսեր էին վիճաբանիլ ակումբի սովորական խօսակցութիւններէն տարբեր եւ չէզոք անա՛նկ նիւթի մը վրայ որուն լուծումը առաջուց դժուար չէր գուշակել, աշխարհիկ միջավայրի մէջ ապրող երիկ մարդու մը համար։ Խօսակցութիւնը սիրոյ եւ դրամի վրայ կը դառնար եւ բոլոր այն բանաձեւերը զորս թատրոնը եւ վէպը սովորեցուցած են մեզի, յաջորդաբար նետուած էին սեղանին վրայ նոյն այն կանոնաւորութեամբ որով կը նետուէին պրիչի թուղթերը։ Ցանկարծ, խօսակցողներէն մէկը, կանանչ լեմոնի գոյնով ճենթլմէն մը որուն արտասանութեան չեչտը մասնաւոր հրապոյր մը ունէր, յայտարարեց.

—Ես ալ Պարոնին գաղափարէն եմ։ Դրամը կը պղծէ սէրը, կիները գիւէ կը հանէ եւ պատճառ կ'ըլլայ անբարոյական յարաբերութիւններու։ Պատուաւոր անձերու միջեւ, պէտք է հաստատել օրէնք մը որ արգիլէ դրամի փոխարէն եղած սէրը, զոր չատեր իբր չահաբեր գործ մը կը նըկատեն։ Պատուաւոր մէկը պէտք չէ որ իր միջավայրէն եղող կնոջ մը պատուոյն դպչի, ո՛չ ալ քաշալերէ այն կիները որոնք առակով կը ծախեն իրենց սէրը։

—Սակայն, ընդմիջեց դէր սեղանատէրը, պարագաներ կան որ . . .

—Պատւոյ տէր երիկ մարդ մը կարող է զանազանել կիները, վրայ բերաւ օտարական երիտասարդը։ Բայց երբեմն ալ, իր պարտքն է դաս մը տալ այն կարգ մը աններեւներուն որոնք ընկերութեան մէջ կը տարածեն վնասակար բարքերը։ Օրինակի համար ես . . .

Ամէնքը աչքերնին եւ ճակատնին վեր առին, պատմութեան սկսելուն սպասելով։

—Օրինակի համար ես, առիթ ունեցայ այս օրերս, պէտք եղածին պէս դաս մը տալ իմ ըսած կիներէս մէկուն։ Բարեկամի մը կինն էր, հազիւ երեք տարիէ ի վեր ամուսնացած։ Բայց ի՜նչ արդուզարդ, ի՜նչ կեանք, եւ ի՜նչ ընդունելութիւն. վերջապէս ծախքի անանկ դուռ մը բացուած էր ուրկէ դուրս ելլող մը պիտի ըսէր.«Տիկին այսինչը խելքը կորսնցուցեր է, մինչեւ վիզը պարտքի մէջ թաղուած է»։ Բարեկամիս կինը արդարեւ մինչեւ վիզը պարտքի մէջ թաղուած էր, բայց խելքը կորսնցուցած չէ՛ր, քանի որ գիտէր թէ օրին մէկը, իր էրկանը եկամուտէն եւ իր ունեցած դրամօժիտէն աւելի հասութաբեր բան մը ձեռք պիտի կրնար անցընել։ Հանդարտօրէն, պարկեշտ ու զուարճասէր կընոջ մը պէս կը փնտռէր, կը պատրաստէր եւ կարգի կը դնէր իր չահաբեր գործը։

«Բարեկամիս մանկամարդ կինը օր մըն ալ զիս պատուեց իբր չահաբեր գործ մը ենթադրելով իմ անձս։ Մէկ քանի ամիս առաջ, Թղթախաղի մէջ բաղդս բաւական բացուած էր. ինքն ալ գիտէր այդպէս ըլլալը, եւ յաճախ կը չնորհաւորէր զիս, չուզելով անշուշտ ձախող սկզբնաւորութիւն մը ընել հետս։

«Իրիկուն մը իր տունը ճաշած էի. զիս մէկ կողմ կանչեց եւ հարցուց ինծի թէ ինչպէ՞ս կը գտնէի զինքը։ Օ՛հ, շատ աղէկ, ըսի քաղաքավարութեամբ։ Ուզեց որ կրկնեմ. այն ատեն նուազ քաղաքավար եղայ պատասխանիս մէջ, բայց գոհ մնաց։

«—Ուրեմն ի՞նչ պատճառ կայ որ հետս չխրախանք, ըսաւ։

«—Որովհետեւ բարեկամներուս կիները կը յարգեմ, պատասխանեցի։

«—Մինչեւ այն օրը որ կարծեմ, իրենք ալ ձանձրանան եղած յարգանքէն։

«—Սուտ. առաքինութեանս մէջ չափազանցութիւն չկայ։

«Ժպտեցաւ, վայրկեան մը մտածեց, յետոյ առանց չուարումի, արտասանեց սա խօսքերը, որոնք, որքա՛ն ալ սովորական ըլլային կնոջ մը բերնին եւ կեանքին մէջ, քիչ մը զարմացուցին զիս։

«—Ուրեմն, այն օրը որ պէտք պիտի ունենամ մեծագումար չէքի մը, կրնամ յոյսս դնել ձեր վրայ :

«—Երախտապարտ պիտի ըլլամ ձեզ բոլոր սրտովս։

«—Շատ աղէկ։

«Ոտքի ելաւ, աչքերովը եւ բերնովը ժպիտ մը ղրկեց ինծի եւ գնաց նստաւ տարիքոտ կնոջ մը քով, որ սեղանին փառքը եւ զարդը եղած էր այդ գիշեր։

«Հաւատացէք որ, իր վերջին բառերուն բնաւ կարեւորութիւն տուած չէի եւ ո՛չ ալ զանոնք մտքէս անցուցած, երբ հետեւեալ չաբթուն բարեկամիս կնոջը ստորագրութիւնը կրող սա հեռագիրը հասաւ ձեռքս.

«Վաղը, հինգշաբթի ժամը երեքին, պիտի գան ձեզ գանձել խոստացուած չէքը»։

ԼԻՒՍԻ

«Ի՞նչ կ'ընէիք իմ տեղս, եթէ դուք ըլլայիք։— Դուռը կը գոցէի՞ք. չատ կոշտ բան մը կ'ըլլար.— Չէքը կը ղրկէի՞ք առանց փոխարէն բան մը ուզելու. միամտութիւն կ'ըլլար. բարեկամիս իմա՞ց տալ. պատուաւոր մարդը կնոջ մը գաղտնիքները յարգելու է, ի՛նչ որ ալ ըլլան։

«Դիպուածը անանկ բերաւ սակայն, որ կարենամ այդ կնոջ տալ պատուական դաս մը, առանց իրեն համար ըլլալու ո՛չ ապուշ մը, ո՛չ ալ կատաղի բարոյախօս մը.

«Այն պահուն որ հեռագիրը ձեռքս հասած էր, գրասեղանիս վրայ կը գտնուէր Ամերիկայէն ղրկուած չորս հազար ֆրանոց չէք մը, Ռիվըր Բէլթ Պանքի վրայ։ Այս չէքը յար եւ նման էր միեւնոյն դրամատան բոլոր միւս չէքերուն, ղրկողին կողմէ կանոնաւոր ստորագրութիւնով ու թըւականով։ Միայն թէ, փոխանակագրին վրայ ձերմակ ծաղկանէն գիրերով Duplicata գրուած էր։ Ինչպէս գիտէք, Ամերիկայի մէջ վճարելի չէքերը կրկին կ'ըլլան, տարբեր չոգենաւերով կը ղրկուին, որպէս զի չկորսուին։

—Այնպէս է, ըսաւ դէր սեղանատէրը։

—Հետեւաբար, ծրագիրս պատրաստած էի։ Հետեւեալ օրը, գրեցի բարեկամիս կնոջը որ ճիշդ ատենին եկաւ։

«Առաջին գործս եղաւ չէքը ներկայացնել իրեն։ Պզտիկ աղջկան մը պէս ցատքեց ուրախութենէն, բացատրութիւն ուզելով թէ ո՞ւր եւ թէ ինչպէս կրնար գանձել դրամը։ Անկէ վերջ, խնամքով Թղթապահակին մէջը դրաւ զայն եւ երկու ժամ ամբողջ սիրուըմպեցանք իրարու հետ։ Զատուած ատեննիս ալ, աշխարհի լաւագոյն բարեկամներու պէս, ի տեսութիւն ըսինք իրարու։»

Երիտասարդը կեցաւ, իբր թէ պատմութիւնը աւարտած ըլլար. բայց իր ունկնդիրներուն դէմքին վրայ տեսնելով զարմացումի արտայայտութիւն մը, աւելցուց ժպտելով.

—Զմոռնամ ըսելու թէ բուն չէքը տասնըհինգ օր առաջ գանձեր էի արդէն։

Նոյն պահուն, ծառան սրահը մտաւ եւ զօրաւոր ձայնով մը ծանուցց.

—Ճաշասեղանը պատրաստ է։

Ամէն ոք ոտքի ելաւ։ Օտարական ճէնթլմէնը եւ դէր սեղանատէրը առաջ անցան, միւս երկուքը քիչ մը հեռու մնացին եւ անոնցմէ մէկը ըսաւ ցած ձայնով.

—Ինչ աղուոր կը պատմէ կոր աս տղան. շատո՞նց է որ մեր ակումբին մէջն է։

—Վեց ամիս, կարծեմ։

—Իրա՞ւ . . . իր վկաները։

—Օ՜հ, էն լաւագոյնները, պատասխանեց միւսը։

Եւ ծառան որ սանդուխին վրայ մէկ կողմ կեցած էր՝ վար իջնողներուն ճամբայ բանալու համար, սըւոր պէս անուններ լսեց մօտէն.

—Տը . . . Մարգիզը, Տօն Ալֆօնսօ տը . . . Կոմսը, եւայլն։

ՄԱՌՍԷԼ ԲՌԷՎՕ

Թարգմ . . Մի . .

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ԲՈՅՍԵՐ ՈՐՈՆՔ ԱՆԱՍՈՒՆ Կ'ՈՒՏԵՆ

Բնութիւնը շատ արգասաբեր է տարօրինակութեանց կողմէ եւ ամենէն այլանդակ կարծուած բաները անգամ կարելի է գտնել անոր մէջ։ Այսպէս կան բոյսեր՝ — մսակեր բոյսեր, — որոնք զանազան գործողութեանց միջոցաւ պզտիկ միջատներ կը բռնեն ու . . . կ'ուտեն։

Այդ բոյսերը շատ մեծ թիւ մը չեն կազմեր բնութեան մէջ եւ անոնք զորս պիտի յիշատակենք թերեւս միակները են որոնք ճանչցուած ըլլան ցարդ։

Դաշտերու կամ անտառային տեղերու ճահճային կողմերը հազուագիւտ բան մը չէ տեսնել փոքրիկ բոյս մը որ գետիններ կ'աճի, ծածկուած հեղուկի մը սիրուն կաթիլներով, որոնք արեւուն տակ կը փայլփլին ցօղի կաթիլներու նման. եւ ասոր համար է որ Ֆրանսացիք արեւացօղ (rosée du soleil), կամ կրճատելով Rossolis կը կոչեն զայն։

Եթէ ուշադրութեամբ քննենք Ռօսօլիսի տունկ մը, պիտի տեսնենք որ կազմուած է զանազան մեծութիւններ ունեցող շատ մը տերեւներով, որոնք գրեթէ ամէնքն ալ միեւնոյն կէտին կցուած, չորս կողմ կ'երկարին համաչիր ձեւով մը։ Իւրաքանչիւր տերեւի պոչը վերջին աստիճան բարակ է, բայց գլուխը հետզհետէ կը լայննայ, դգալի ձեւ մը առնելով։ Այդ լայնցած մասին չորս կողմէն կը մեկնին կարմիր հաստ մազերու ճառագայթում մը, որոնց իւրաքանչիւրին ծայրը կը թրթռայ, գրեթէ միշտ, անգոյն ու թանձր հեղուկի կաթիլ մը։ Տերեւին այն մասը որ դէպ ի երկինք դարձած է, ծածկուած է նմանապէս գեղձաւոր երկայն մազերով, ճիշդ եզերքը գտնուածներուն նման, բայց հետզհետէ աւելի պզտիկ մինչեւ կեդրոն։

Երբ Ռօսօլիսի տունկ մը դիտէ մէկը քիչ մը, կը տեսնէ շուտով միջատ մը որ կուգայ թառիլ անոր տերեւներէն մէկուն վրայ, հոն սնունդ մը գտնելու յոյսով։ Բայց անմիջապէս թաթերը ու թեւերը կը բռնուին հեղուկէն, եւ խեղճ միջատը ի զուր կը սկսի երերտակալ ազատելու հա-

մար փորձանքէն։ Միջատին քովի մազերը կամաց կամաց դէպ ի այն կը հակին, իրենց կպչուն հեղուկով լի ծայրը անոր վրայ դնելով։ Ժամ մը չի տեւեր եւ բոլոր մազերը խեղճ միջատին վրայ դարձած են արդէն։

Մէկ կամ երկու օր վերջը հակառակ գործողութիւնը կը սկսի. տերեւը կը քակուի եւ մազերը կը բացուին իրարու ետեւէ մէկիկ մէկիկ։ Իսկ միջատը անճանաչ երեւոյթ մը առած է. վրայի կաշիէն զատ բան մը չէ մնացած։ Ամբողջ միսը կերուած, մարսուած ու իւրացուած է բոյսին կողմէ։

Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ, ճանճակեր Տիօնէ բուսածէն զատ կան նաեւ կարգ մը ուրիշ բոյսեր, Սարասէնի բուսածները, որոնք նմանապէս մսակեր են։ Այդ բոյսերուն տերեւները շատ մը ձեւեր ունին, բայց ամէն պարագայի մէջ առաւել կամ նուազ եղջերաձեւ են ամէնքն ալ։ Եղջերաձեւ խողովակներ՝ որոնք լեցուած են շաքարային հեղուկով մը։ Վա՜յ, եթէ միջատ մը իյնայ այդ փոքրիկ լճին մէջ, անմիջապէս կը խեղդուի ու անկէ վերջ ալ կը մարսուի բոյսին կողմէ։

Կայ նաեւ ուրիշ մսակեր բոյս մը, Նէբանթէս բուսածը, որ շատ առատ է Մատակասքարի մէջ։

Նէբանթէսի մը տերեւը կը վերջանայ երկար ու նուրբ ցանցով մը՝ որ վերջին աստիճան հետաքրքրական գործիք մը կը կրէ։ Մէջը պարապ տիկ մըն է կարծես, որուն վրայ ալ կը բացուի կը գոցուի շարժուն կափարիչ մը։ Այդ տիկին այն եզերքը ուր կուգայ նստիլ կափարիչը, շատ ողորկ է եւ դէպ ի ներս կորցած։ Եթէ տերեւը չափահաս է, կափարիչը վեր կը կանգնի եւ տիկը լեցուն է, եզերքները հաստատուած փոքրիկ գեղձերու արդիւնք՝ պայծառ հեղուկով մը։ Միջատը կուգայ նստիլ, կափարիչը կ'իջնայ, ու խեղճ կենդանին կը փակուի կը մնայ։ Այն ատեն ներքին հեղուկը թթուուտի մը կը փոխուի, մարսողական հեղուկ մը կ'ըլլայ ու կը մարսէ կենդանին վայրկենապէս։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ Միքայէլ մեծ իշխանը Պերլին համնելուն ընդունուեցաւ ուղղակի Վիլհէլմ կայսեր կողմէ, ու առաջնորդուեցաւ Նոր Պալատը։ Մինչեւ Պերլին համնիլը, ինչպէս նաեւ Պերլինի մէջ, մեծագոյն զինուորական պատիւները ընծայուեցան Միքայէլ մեծ իշխանին։ Պերլինի մէջ ընդունելութիւնը ամենէն փառաւորը եղաւ։ Ալեքսանդր կայսեր անունը կրող գերմանական ամբողջ զօրաբաժինը, որուն պատուակալ հրամանատարն է նոյն ինքն Ռուսիոյ արքի Զարը, կայարանը փութացած էր իշխանը ընդունելու համար։

Գերմանիոյ մէջ Միքայէլ մեծ իշխանին նուիրուած պատիւները թագաւորավայել պատիւներ են։

Միքայէլ մեծ իշխանը 1899 յուլիս 10էն ի վեր գահաժառանգ հռչակուած է, երբ իր եղբայրը Մեծ իշխան Գէորգ մեռաւ։ Միքայէլ մեծ իշխանը այնքան ատեն գահաժառանգ կը մնայ մինչեւ որ Նիքոլա Զարը արու զաւակ մը ունենայ։ Գիտնալի է որ Ռուսիոյ արքի Զարը մինչեւ այսօր 4 աղջիկ զաւակներ միայն ունեցած է։ Միքայէլ մեծ իշխանը Ալեքսանդր Գ. կայսեր երրորդ զաւակն է, ծնած 1878ին։ Իր արտաքին արտայայտութիւնը փառաւոր է, եւ վարմունքը հեզ։

Իշխանը Պերլին համնելուն հետեւեալ երկու օրերը Վիլհէլմ կայսեր ընկերացաւ որսորդութիւն ընելու համար։ Որսորդութեանց միջոցին վրանի տակ փառաւոր սեղան մը տրուեցաւ, 60 սպաներով, ի պատիւ իշխանին։ Ուրիշ սեղան մըն ալ որսորդութենէ վերադարձին, Նոր Պալատի մեծ սրահին մէջ պիտի տրուի 100 է աւելի հրաւիրեալներու ներկայութեան։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ. — Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ առեւտրական լաւագոյն յարաբերութիւններ հաստատելը հետզհետէ անհրաժեշտ կը նկատուի երկու երկիրներուն մէջ ալ։ Լոնտոնի հանդիսական խնջոյքին առթիւ տեղի ունեցածներու մասին կը հեռագրուի Լոնտոնէն թէ Քաղաքապետարանին մէջ, ի պատիւ Ռուսական գիւղատնտեսական ընկերութեան ներկայացուցիչներուն տրուած նախաճաշի ատեն, Լորտ Քաղաքապետը Ռուսիոյ կայսեր կենացը բաժակ առաջարկեց մաղթելով Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ եղբայրական յարատեւ յարաբերութիւն մը։ Ռուսիոյ երկրագործական նախարարութեան ներկայացուցիչը Քրուբով Լորտ Քաղաքապետի բաժակաճառին պատասխանելով աւելի սերտ առեւտրական յարաբերութեանց երկու երկիրներու համար ալ օգտակար ըլլալը ի վեր հանեց։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ Մաքսային նոր սակացոյցի յանձնաժողովը՝ որուն յանձնեց խորհրդարանը, այդ մասին մանրամասն ուսումնասիրութեան գործը, յունուար 9 ին պիտի ձեռնարկէր իր գործին։ Շատ մը երագեկ շրջանակներու մէջ սա կարծիքը կը տիրէ թէ մայիս ամսոյ վերջաւորութենէն առաջ Յանձնաժողովը կարող պիտի չըլլայ իրեն յանձնուած գործը աւարտել, մանաւանդ ինչպէս ամէն կարեւոր օրինագծեր, նմանապէս նոր սակացոյցի օրինագիծը պիտի ենթարկուի կրկին ընթերցանութեան։ Միեւնոյն շրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ խորհրդակցութեանց այդ միջոցին կարելի պիտի ըլլայ գերմանական կայսրութիւնը կազմող զանազան պետութիւններու միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացնել, հաճարի, վարսակի եւ գարիի նուազագոյն մաքսատուրքը 5 մարք եւ եգիպտացորենինը 6 մարք ընելու համար։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Հռոմէն դեկ. 13 թուականաւ կը հեռագրեն թէ Երեսփ. Ժողովը բոլոր շաբաթը անցուց Նաբոլիի և հարաւի նահանգներուն տնտեսական զարգացման մասին ձեռք առնուելիք միջոցներու վիճաբանութեամբ։ ՊՊ. Լուծծաթի, Սալանտրա, տի Մարթինօ, Փոլաեաննի, Լագավէ եւ ուրիշ նշանաւոր երեսփոխաններ այս խնդրոյն վրայ խօսեցան տարբեր առումներով եւ տեսակէտներով, բայց առանց ամէնքն ալ հաւաքական լուծում մը չկրցին առաջարկել։ Նախարարապետն ալ կարեւոր բանախօսութիւն մը ընելով պարզեց այն միջոցները զորս կառավարութիւնը մտադիր է ձեռք առնել՝ Նաբոլի քաղաքին պարտուց փոփոխման, Սէրինօյի ջրուղիներու գնման եւ Հռոմէ Նաբոլի ուղղակի ի նորոյ շինուելիք երկաթուղիի գծին համար, որ այս երկու քաղաքներու միջեւ կատարուած ճամբորդութեան տեւողութիւնը պիտի իջեցնէ երկուքուկէս ժամուան։

Պ. Ծանարտէլլի տնտեսական կացութեան ու առեւտրական դաշնագրերու վրայ խօսելով՝ յայտարարեց թէ ինք չի կրնար անտես առնել աւստրիական եւ գերմանական հրապարակները ձեռքէ չհանելու անհրաժեշտութիւնը, քանի որ այդ հրապարակներն են որ գլխաւորաբար կը սպառեն իտալական գինիները։

— Գերմանիոյ եւ Աւստրիոյ մէջ մաքսային սակացոյցերու բարձրացման հետեւանքով Իտալիոյ երկրագործական նախարարը կը պատրաստէ մաքսամերձ եւ մաքսապաշտպան նոր սակացոյց մը, Իտալիոյ հողագործական արտադրութիւններու եւ գլխաւորաբար գինիներու վաճառումը ապահովելու համար։

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ ԿԵԴՐ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ. — Տիկէրի (Կեդր. Ափրիկէ) անգլիական ստացուածոց կեդրոնէն հասած լուրեր կը ծանուցանեն թէ անգլիական արշաւախումբի զինուորները յաջողեր են գրաւել Պէնուէն եւ քանդել Արօչուքա քաղաքը։ Թշնամին ետ կ'ընկրկի Անգլիացւոց առջեւէն։

Թայմզ կը յաւելու թէ Բուֆերի գործակալութեան հաւաստածին համաձայն՝ անգլ. կառավարութիւնը դեռ ո՛ եւ է լուր ստացած չէ արշաւանքին մասին, եւ թէ սըր Ռալֆ Մուր, հարաւային Նիկէրի անգլիական ներկայացուցիչը, այս մասին ո՛ եւ է տեղեկութիւն չէ տուած։ Այսու հանդերձ Բուֆեր նորէն կը պնդէ թէ արշաւախումբին գործողութիւնները յաջող ճամբու մէջ են։ Արօչուքան՝ զոր Անգլիացիք քանդեր են կ'ըսուի, այդ գաւառին կարեւորագոյն կեդրոններէն մէկն է եւ կը գտնուի գործողութեանց դաշտին հիւսիսային ծայրը։

ՊՕԷՐԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ. — Լորտ Քիչնէր պատերազմական պաշտօնատան ուղղած է պատճէնը պօէրական յայտարարութեան մը, զոր անգլիացի յառաջապահներ ձեռք անցուցած են՝ Պէրկ գետին հարաւային կողմը գտնուած Փալէտոնի ագարակին պատին վրայէն, ուր փակցուցած էին Պօէրները, նոյ. 8ին հոն բանակած միջոցնին.—

«Նկատելով որ անգլ. իշխանութեանց կողմէ կարգ մը ազդարարութիւններ հրատարակուած եւ բաշխուած են Բարկյոյի գաղթավայրին քանի մը գաւառներու Պօէրներուն, եւ այդ ազդարարութեանց մէջ կայ սա հետեւեալը. — Կը հրամայուի Պօէրներուն անգլ. բանակավայրը զրկել իրենց ձիերը եւ չոր խոտը, եգիպտացորենը եւ եգիպտացորենէ շինուած ալիւրները, եթէ չեն ուզեր որ այս վերջինները կրակի տրուին,

«Կը հրամայուէր նաեւ այդ Պօէրներուն, անգլ. զինուորական իշխանութեանց լուր տալ Հարաւ-Ափրիկեան Հանրապետութեան եւ Օրանժի ազատ պետութեան ուժերուն չափը եւ անոնց բրած կամ ընելիք շարժումները։

«Եւ նկատելով որ Օրանժի պետութեան կողմէ 1889ին՝ Բարկյոյի քանի մը գաւառները ազատ պետութեան կցուած են եւ այդ կցումը միշտ վաւերական եւ գործադրելի է,

«Ես, Սիզըր Հէնտրիք Քրուիցինկէր, օգնական ընդհանուր փոխ-հրամանատար Ազատ Պետութեան բանակներուն, որ այժմ ալ կը կռուիմ Բարկյոյի գաղթավայրին մէջ, այս յայտարարութեամբս կը ծանուցանեմ թէ, Բարկյոյի գաղթավայրէն նախապէս Օրանժի պետութեան կցուած գաւառներու բնակիչներէն ոչ ոք իրաւունք ունի եւ պիտի կրնայ անգլ. զինուորական իշխանութեանց կողմէ ցոյց տրուած գիւղերը կամ տեղերը տանիլ կամ փոխադրել չոր խոտ եւ կամ ուրիշ պաշար եւ կամ այդ անգլ. իշխանութեանց յանձնելու համար ագարակներէն ձիերը քաշել դուրս հանել։ Ասկից զատ՝ այս յայտարարութեան անսաստողներու կալուածները՝ երբ պատիժ պիտի գրաւուին, եւ անհնազանդները պիտի պատժուին օրինաց ամենախիստ տրամադրութեանց համաձայն, որոնց գործադրութիւնը թողուած է իմ սպաներուս կամքին։ Նաեւ արգիլուած է բնակիչներուն ապագային իմ զօրախումբերուս եւ կամ շարժումներուս մասին տեղեկագիրներ զրկել անգլիական գիւղերը կամ կայանները։ Այս յայտարարութեան անսաստող պայմաններն ալ պիտի պատժուին դրամական տուգանքի դատապարտուելով եւ կամ անոնց շարժուն ստացուածոց գրաւմամբ. իսկ եթէ զուրկ են այդ ստացուածքէն, պիտի դատապարտուին բանտարկութեան՝ որուն տեւողութիւնը երեք ամիսէն աւելի պէտք չէ որ ըլլայ։

«Նաեւ այն ամէն Քաֆիրները որ առանց իրենց տիրոջ հրամանին, ուղղակի իրենք իրենցմէ այդպիսի յայտարարութիւն մը ընեն՝ երբ անգլիական լրտես պիտի համարուին եւ հրացանի պիտի բռնուին, եթէ Ազատ Պետութեան Պօէրներուն ձեռքը իյնայ»։

ՔՐՈՒԻՑԻՆԿԷՐ
Վէրին հրամանատար
Բարկյոյի գաղթավայրին

ՓՈԹՈՐԻԿԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ.—Ինչպէս մեր Բչ. օրուան թիւով գրած էինք, Անգլիոյ վրայ բուռն փոթորիկ մը պայթելով ահագին վնասներ պատճառած է։ Այս մասին վերջին թղթաբերէն կը քաղենք հետեւեալ մանրամասնութիւնները։ Լոնտոնէն դեկտ. 13 թուականաւ կը հեռագրեն. «Ներքին գաւառներէ ամէն ժամ հասած լուրերու համաձայն՝ սկսանք գաղափար կազմել այն ահագին վնասին վրայ՝ զոր պատճառած է երէկի վիթխարի թաթաւը։ 1884էն ի վեր այսչափ աղիտաբեր փոթորիկ մը ծագած ըլլալը չի յիշուիր։ Հեռագրական ձողերը գետին տապալած էին, եւ գիծերն ալ բոլորովին խորտակուած էին։ Նրէկ դէպի Սկովտիա ոչ մէկ հեռագիր կարելի եղաւ զրկել, բայց ի Պրըմինկէմէ, որ Լոնտոնի հետ հեռագրական ընդերկրեայ գծով մը կապուած է։ Քսանուներեք ժամէ ի վեր Սկովտիայէ բնաւ լուր առած չենք։ Մանշի վրայ եւս մեծ մրրիկ մը կը տիրէ, բայց եւրոպական եզերքին հետ հաղորդակցութիւնք դեռ ընդհատուած չեն»։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ.—Պէյրութի Հեռագրական եւ Թղթատարական տնօրէն անուանուեցաւ Հալէպի տնօրէնը Ալի Րիզա էֆ., որուն յաջորդեց Տիարպեքիրի տնօրէնը Ակեահ էֆ։ Քասթէմունիի տնօրէն անուանուեցաւ Պէյրութի նախորդ տնօրէն Սավֆէթ պէյ, իսկ Տիարպեքիրի տնօրէն անուանուեցաւ Քասթէմունիի նախորդ տնօրէն Սամի պէյ։

Տիվրիկի գայմագամ անուանուեցաւ Այտընի կուսակալութեան մէջ պաշտօնավարած Ահմէտ Ճէմալ պէյ։ Էտիրնէ նահանգին Պէչան գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Պապա-Էսկիի գայմագամ Նուրի պէյ, որուն յաջորդեց Պէչանի նախորդ գայմագամը Իսմայիլ պէյ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ — Գ. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Պրուսայի Մեվլանհանէի չէյխ Մէհմէտ Շէմսէտտին Տէտէի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

«Այսօր Ռուսիոյ Վեհ. կայսեր անուան տարեդարձը ըլլալով՝ ըստ սովորութեան կէս օրին Թնդանօթի հարուածներ պիտի արձակուին Կայս. պահականոցէն որ այս առթիւ դրօշազարդուած է»։

—Պաթումի մէջ եւրոպ. դկտ. 7էն ի վեր կասկածելի հիւանդութենէն ո՛ եւ է դէպք պատահած չըլլալով, եւ արդէն նախապէս պատահածն ալ՝ յետ գիտական մանրակրկիտ քննութեան՝ ժանտախտ չըլլալը հաստատուելով՝ Առողջ. Խորհրդոյ որոշմամբ նոյն քաղաքի արտածութեանց դէմ դրուած տասնօրեայ քարանթինան ջնջուած է»։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ. — Առողջապահական ընդհ. քննիչ Տօքթ. Քոչոնի դեկտ. 18 թուականաւ բոլոր առողջապահական կայաններու հետեւեալ հեռագիր-շրջաբերականը ուղղած է.

«Պաթումի արտածութեանց դէմ դրուած քարանթինան՝ հեռագրիս հասած թուականէն սկսեալ վերցուած է։ Այս որոշումէն պիտի կրնան օգտուիլ նաեւ այժմ քարանթինա սպասող նաւերը»։

Տօքթ. ՔՈՉՈՆԻ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ Սնտուկի տնօրէնը եւ արկղակալը առանց երաշխաւորի ըլլալնուն, Սնտուկի Վարչական Խորհուրդին կողմէ անպատեհ նկատուած է անոնց հնչուն դրամի վերաբերեալ գործողութիւններ կատարելը եւ ըստ այսմ հրահանգ խնդրած է Զինհնաս պաշտօնարանէն։ Զինուորնհաս վարչութիւնը Սնտուկի վարչութեան պատասխանած է թէ ըստ Վարչութեան կանոնագրին հնչուն դրամի գործածութիւնն ընող պաշտօնեաները պէտք է անպատճառ երաշխաւոր տան, որով տնօրէնն եւ արկղակալն ալ կամ պէտք է 1500 ոսկի կանխիկ դրամ ի պահ դնեն իբր ապահովութիւն եւ կամ 3000 ոսկի արժէքով անշարժ ստացուածներ ցոյց տան՝ արգելքի տակ առնուելու համար։

ԲԱՑԸ ՄՆԱՑԱԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ. — Կրէտէի նախորդ 111 պաշտօնեաները որոնք այժմ բացը մնացած եւ Իզմիր գաղթած են, նահանգին մէջ այլ եւ այլ պաշտօններու պիտի կոչուին, ուրիշ պաշտօնեաներու վրայ նախամեծարութիւն ունենալով։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԸ. — Սըր Ն. Օ'Քօնոր, որ արձակուրդով Լոնտոն կը գտնուէր՝ անցեալ Ուրբ. օր նոյն տեղէն ճամբայ ելեր է իր պաշտօնավայրը գալու համար։

ԱՆՏԱՌԱՑ ԵՒ ՀԱՆՔԱՑ նախարարութիւնը՝ ամէն տեսակ վարակիչ հիւանդութենէ զերծ Քասթէքօրեան դրութեամբ շերամի հունտեր հայթայթելու համար՝ շերամաբուծական կանոնագրին քանի մը կէտերը բարեփոխած ըլլալով այժմ Մեծ-Եպարքոսութեան յայտագրած է որ նոյն բարեփոխեալ տրամադրութիւնք ի գործ դրուին։

ՎԱՆԱՅ նախագահ ատենի նախագահ Գասըմ էֆ., որ կուսակալութեան կողմէ պաշտօնանկ եղած էր, իր պաշտօնանկութեան մասին պաշտպանողական գիր մը մատուցած է պատկանեալ իշխանութեանց որ, այդ գրին կցելով նաեւ իր պաշտօնանկութեանը վերաբերեալ գրութիւնները, յղած էր դատական պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովին։ Ըստ քննութեան յանձնաժողովը Գասըմ էֆ.ն անպարտ վճռելով որոշած է որ ըստ առաջնոյն իր պաշտօնին մէջ վերահաստատուի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ.—Շաքարի արտադրութիւնը այս տարի նախորդ տարուընէ աւելի ըլլալուն՝ գիները դարձեալ անկում կրած են։

—Շուշմայի գինն ալ վերստին բարձրացած է։

ԲՈՂՈՔ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ ԴԷՄ.—Մէրսինի մաքսատան Ա. քարտուղարը եւ մանիֆէսթոյի պաշտօնեան Վերատեսչութեան բողոքած են իրենց տնօրէնին ապօրէն գործառնութեանց դէմ։ Այս մասին քննութիւն մը կատարելու համար՝ Մաքսային Վերատեսչութեան կողմէ քննիչ պաշտօնեայ մը ղրկուեցաւ, որ իր քննութեանց արդիւնքը տեղեկագրեց Ընդհ. Վերատեսչութեան։

ԱՐԿԱԾ. — Ռուսական Նախիմոֆ շոգենաւը՝ Կովկասէն բերած գաղթականները Մախսուսէի Քոսովա շոգենաւը փոխանցած պահուն՝ տասնեւչորսամեայ Սապիթ անուն Կովկասցի գաղթականը գլխիվայր Քոսովայի ամբարանոցը իյնալով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ԳՈՐԳԻ ԳՈՂԵՐ.— Երէկ գիշեր ձերբակալուեցան երկու պարսիկներ որոնք Բերայի Մեծ-Փողոցին վաճառատուններէն մէկուն դրան առջեւ ի ցոյց դրուած եւրոպական գորգերը գողնալու կ'աշխատէին։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Պուլկար թերթի մը մէջ կը կարդանք. «Փոխառութեան ծրագիրին այսօր (Բշ.) Սօպրանիէին ներկայացուիլը տասը օր կ'ընէ, բայց երեսփոխաններու ցոյց տուած ընդդիմութեան պատճառաւ դեռ ո՛ եւ է վերջաւորութեան մը չ յանգեցաւ։ Պէլէնօֆ, Լատչաուրօֆ եւ Տանէֆ նախարարները արդէն այս մասին իրենց վերջին կարծիքը յայտնեցին։ Նախարարապետ Քարավէլօֆ նկատելով որ Իշխանապետութեան դրամական նեղ կացութեան դարման ըլլալու համար այս անհրաժեշտ փոխառութիւնը Սօպրանիէի կողմէ կը մերժուի, որով Պուլկարիա եւս իր պարտքերը պիտի չկարենայ վճարել, հրաժարական տուաւ, համոզուած ըլլալով որ արդի պայմաններուն մէջ անկարելի է գործերը վարել։ Նախարարապետը խորհուրդ տուաւ Սօպրանիէի նախագահին որ՝ ժողովը իր խորհրդակցութիւնները շարունակէ՝ մինչեւ նոր Դահլիճին կազմութիւնը։

—Երեսփոխան Քարայէֆ՝ որ Սթոյլոֆ Դահլիճին գեղծումները մատնանիշ բրած եւ երեւան հանած էր, պահանջեց Սօպրանիէէն որ յատուկ յանձնաժողով մը կազմուելով՝ զեղծ Դահլիճին հաշիւները քննէ։

—Բէթրօ Բէթրօֆ՝ Սօֆիայի մէջ «Պալքանեան Վաճառականութիւն» անունով անգլերէն եւ պուլկարերէն թերթ մը հիմնած է, որ գլխաւորաբար պիտի զբաղի առեւտրական խնդիրներով եւ Անգլիոյ ու Պուլկարիոյ միջեւ առեւտրական յարաբերութեանց զարգացման խնդրով։ Բէթրօ Բէթրօֆ արդէն ճիշտ այս նպատակաւ սակից առաջ Լոնտոն երթալով հոն առեւտրական գործակալութեան գրասենեակ մը հաստատած էր։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏ Րըսթան փաշայի նախագահութեան տակ գումարուած առողջապահական բարձր խորհուրդը երէկ եւս ի նիստ գումարուելով՝ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԱՆՀԱՇՏ ՑԵՂԵՐ.—Մուսուլի մէջ գտնուած Աշիրէթները վաղուց ի վեր իրարու դէմ հակառակութիւններ ունեցանելնուն այս պատճառաւ ծագում առած անպատեհութիւններուն վերջ մը տալու համար Շէյխ Պէհաէտտին էֆ. ղրկուած էր՝ որ այդ ցեղերու պետերը յորդորելով յաջողեր է զանոնք հաշտեցնել։ Այս առթիւ բարեմաղթութիւններ եղեր են Վեհ. Սուլթանին համար։

—Տիարպեքիրի եւ Մուսուլի նահանգներուն սահմանագլուխներուն մօտ բնակող Կէրկէրի եւ Մէլրան աշիրէթները՝ իրենց մօտաւորութեան պատճառաւ շարունակ կռուի մէջ էին իրարու հետ, զանոնք հաշտեցնելու համար ղրկուած մարմինը՝ երկու աշիրէթներու ցեղապետները եւ երեւելիները հրաւիրելով յաջողեր է մէջերնին համաձայնութիւն գոյացնել, որոնք խոստացեր են այսուհետեւ բարձրագոյն հրամանաց հակառակ ընթացքի մէջ չգտնուիլ։

ԳԵՏԻ ԱՐԿԱԾ.—Վեց հոգի խեղդուած.— Այտընի նահանգին Անմէշլի գաւառակէն մէկ ժամ հեռու Էրմօ գետէն Խօճէմիչցի ութ մրգավաճառներ իրենց ձիերով մէկտեղ անցնելու համար նաւակ մը կը մտնեն։ Նաւակը գետին մէջտեղը համնելուն կը շրջի եւ ամէնքն ալ գետը կը թափին։ Գիտամայններէն երկուքը կը յաջողին իրենց ձիերուն պոչերուն կառչիլ եւ ազատիլ, իսկ նաւակին մէջ գտնուած միւս վեց հոգին կը խեղդուին եւ նոյն իսկ կարելի չըլլար դիակնին անգամ գտնել։

ՕՏԱՐ ՆԱՒԱԲԱԺԻՆՆԵՐ.—Քրիկէր ծովակալին հրամանատարութեան տակ գտնուած ռուսական նաւաբաժինը, որ Իզմիրի առջեւ կը գտնուի, այսօր նոյն նաւահանգիստէն պիտի մեկնի։

—Այս օրերս Իզմիրի նաւահանգիստը պիտի հասնին Պրազիլիական զրահաւոր մը եւ չորս զրահաւորներէ բաղկացեալ աւստրիական նաւաբաժին մը։

—Ամերիկեան Ցիգա մարտանաւ-զրահաւորը որ փորձեր կատարելու համար Ուրլայի բացերը գացած էր, Իզմիր վերադարձած է, ուր պիտի մնայ դեռ քանի օր չափ։

—Արմոնիա լրագիրը կ'իմանայ թէ ութ զրահաւորներէ բաղկացեալ անգլ. նաւաբաժին մը այս օրերս Իզմիրի նաւահանգիստը պիտի համնի։

ՄԱՐԴՈՒ ՈՍԿՈՐՆԵՐ.—Գարակէօզեան էֆ.ի կողմէ Ղալաթիա, Մեծ-Փողոցին վրայ կառուցուած շէնքին հողէն ոսկորներ երեւան ելած են։ Կալաթիա Սէրայի ոստիկանութեան բժիշկ Տիգրան պէյ այդ ոսկորներ քննելով՝ մարդու ոսկոր ըլլալը հաստատած է։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն մը բացած է։

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ ՊԻՐԺԸ.—Հանր. Պարտուց վարչութեան մէջ ֆրանսայի արժէտէրց ներկայացուցիչ հրամանատար Պէրժէ՝ վաղը պիտի ուղեւորի Սօֆիա, ուր իր գործերը աւարտելէն վերջ պիտի անցնի Բարիզ՝ Ծննդեան տօները անցունելու համար։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ մէջ տասը օրէ ի վեր ժանտախտի դէպք պատահած չըլլալով դարձեալ սկսած է Աղեքսանդրիայէն մեկնող նաւերուն մաքուր անցագիր տրուիլ։

ՈՃԻՐ. — Շիրքէթի Խայրիյէի արհեստանոցին գործաւորներէն Սթէֆօ երէկ գիշեր Մաճար Ճաուշի՝ գինեպան Անտրիքօյի գինետան մէջ նստած էր, երբ Խաչիկի կօշկակար՝ անուանեալ նոյն գինետունը գալով ինքն ալ կը սկսի կոնծել։ Սթէֆօ Բանահօթի դաւաթ մը օղի հրամցնելով այս վերջինին մերժման վրայ մէջերնին կռիւ ծագելով, Բանահօթ դաշոյնը քաշելով Սթեֆոն երեք տեղէն վիրաւորեց։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ իսկ վիրաւորեալը հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

— Նոյնպէս Գասըմ Փաշայի երկու թուրքեր Րիճէպ ու Հասան անհամաձայնութիւն մը ունենալով կռուի փոխուեցան, որուն յաջորդեց դանակը։ Հասան Րէճէպը զլխէն ծանր կերպով վիրաւորեց։

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Այս վերնագրին տակ, այսուհետեւ կանոնաւորապէս պիտի հրատարակենք բոլոր այն լուրերը՝ որոնք կրնան օգտակար ըլլալ աշխարհիկ կենաքին ղեկավարող ամէն տեսակ անձերու։ Ապահով ենք որ այս նորութիւնը միեւնոյն ատեն գոհացում պիտի տայ մեր կենցաղագէտներուն։

Եշ. 27/9 Յնվ.	Նուագահանդէս ՏկՆ. Տ'Ալանքուր Բարիզցի նշանաւոր դաշնակահարին	ԻՒՆԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ
Եշ. 3/16 Յնվ.	Պարահանդէս Ալիանս Ֆրանսէզի	ԻՒՆԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ
Եշ. 10/23 Յնվ.	Պարահանդէս Ս. Ժօրժ հիւանդանոցի	ԲԷՐԱ-ՓԱԼԱՍ
Շբ. 12/25 Յնվ.	Պարահանդէս «Ֆիլօբբօխօս»ի	ԲԷՐԱ-ՓԱԼԱՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ

ԱՄԵՆ. Տ. Տ. ԳԷՈՐԳ ՍՐԲԱԶԱՆԻ ՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կիլիկիոյ նորընտիր Կաթողիկոս Ամեն. Տ. Գէորգ Սրբազանի շուրջը գտնուող եկեղեցականները կը յայտարարեն թէ Ն. Ամենապատուութիւնը վերջնականապէս որոշած է ընդունիլ իրեն վստահուած բարձր պաշտօնը։ Իրաւ է որ իր հաւանութեան վերջնական յայտարարութիւնը ընելու համար կը սպասէ ընտրողական ժողովոյ տեղեկագրին,—զոր Խապայեան Սրբազան թղթատուն յանձնելով մեկնած է Երուսաղէմ։ Եւ սակայն, հակառակ այդ սպասումին, Ն. Ամենապատուութիւնը հիմակուց իսկ կը խօսի իր պաշտօնավարութեան եղանակին վրայ, կը ճշդէ իր պարտաւորութիւնները, կը տեղեկանայ այն բարւոքումներուն որոնք պէտք է մտցուին Կիլիկիոյ կաթողիկոսական Աթոռին հոգեւոր գործերուն մէջ, եւ իրեն համար կը գծէ ուղղութիւն մը՝ որուն շնորհիւ պիտի կրնայ կատարեալ խղճմտութեամբ վարել իր պաշտօնը։

Բոլոր ասոնք ցոյց կու տան ինքնին թէ Ամեն. Տ. Գէորգ Սրբազան, Ատանայի ընտրական ժողովին տեղեկագրին ժամանումէն անմիջապէս վերջ պիտի յայտնէ իր կատարեալ հաւանութիւնը։

Ս. Պատրիարքն ալ իր կողմէ ամէն ջանք չէ խնայած որպէս զի Տ. Գէորգ Սրբազան ընդունի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան պաշտօնը, եւ կարելի եղածին չափ շուտ մեկնի իր պաշտօնատեղին։ Արդէն առաջին օրէն, Ն. Սրբազնութիւնը միշտ չէր դադրած յորդորելէ Գէորգ Սրբազանը, անոր ցոյց տալով բարձրութիւնը այն պաշտօնին՝ որուն կը կոչէր զինքը Ատանայի Ընտրողական ժողովին արդիւնքը։ Այսօր, կարելի է ըսել թէ Տ. Գէորգ Սրբազանի վերջնական հաւանութիւնը նոյն ինքն Օրմանեան Ս. Պատրիարքին ջանքերուն ու աշխատութեան կը պարտինք։

Ս. Պատրիարքը, ի մէջ այլոց յայտնած է Ն. Ամենապատուութեան թէ պատիւը որ կ'ըլլայ իրեն, ամէնէն մեծն է հոգեւորական ասպարէզին մէջ, եւ թէ անկէ խուսափումը բարոյական անէացում մը պիտի ըլլար ո՛ եւ է եկեղեցականի համար։ Եկեղեցական մը երբ կը կոչուի Սիս կամ Էջմիածին՝ Կաթողիկոսութեան, ինչպէս նաեւ Երուսաղէմ ու Կ. Պոլիս՝ Պատրիարքութեան, չի կրնար այդ Աթոռներէն մէկը կամ միւսը մերժել որչափ ատեն որ ընտրուած է։ Եթէ երբեք մէկը մերժէ, միւսներէն սպառ մերժուած թող նկատէ ինքզինքը։ Ս. Պատրիարքը բոլոր այս տեսակէտները պարզած է Ն. Ամենապատուութեան, եւ իրեն հետ ալ նոյնը պարզած են նաեւ Ազգ. Վարչութեան անդամներէն շատեր։ Տ. Գէորգ Սրբազան վերջապէս յայտնած է իր հաւանութիւնը, խոստանալով Կայս. Իրատէէն անմիջապէս վերջ մեկնիլ Սիս։

Ինչպէս գրեցինք երէկ, Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքն ալ, — որուն առողջութեան նկատմամբ մտահոգութիւն պատճառող լուրեր կը հասնին,— հեռագրաւ յայտնած է իր շնորհաւորութիւնները Ամեն. Տ. Գէորգ Սրբազանի։

Ամեն. Տ. Գէորգ Սրբազան, մեկնած պահուն իր հետ պիտի տանի մէկ քանի վարդապետներ, ինչպէս նաեւ աշակերտներ՝ Ժառանգաւորաց վարժարանին համար։ Կ'ըսեն թէ Բաբգէն վարդապետ Կիւլէսէրեան ալ, երբեմն տեղապահ Մուշի, պիտի մեկնի Ն. Ամենապատուութեան հետ։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԱԿՆԱՐԿՆԵՐ ԴԷՊ Ի ԵՏ

Կիլիկիոյ կաթողիկոսական վերջին ընտրութեան առթիւ, երբ վիճակագրական տեղեկութիւն աւելորդ չէ անշուշտ Կաթողիկոսական ընտրութեանց միջոցին թեմականներու մասնակցութեան եղանակը պարզել։

Այդ մասին, իր առանձին կարեւորութիւնը ունի հետեւեալ բաղդատական ցուցակը որ կը ներկայացնէ 1871ի, 1895ի եւ այս վերջին կաթողիկոսական ընտրութեանց մասնակցող պատգամաւորներու թիւը.—

ԹԵՄԵՐ	1871	1895	1901
Սիս	2	7	3
Ատանա	8	11	8
Տարսոն	4	3	3
Հալէպ	12	5	3
Հաճըն	2	5	5
Եօզղատ	2	5	3
Մալաթիա	2	3	2
Կիւրին	2	3	4
Տիվրիկ	1	—	1
Պէհէսնի	1	—	1
Այնթապ	—	5	4
Զէյթուն	—	5	4
Մարաշ	—	6	4
Մէրսին	—	3	2
Տարէնտէ	—	—	2
Հիւսնի Մանսուր	—	—	1
Անտիոք	—	—	2
Զօրք Մարզուան	—	—	2
Քիլիս	—	—	1
Միաբանկն. ձայն	—	2	5
Առաջնորդներ	7	—	—
Առանոորդանիստ քաղաքներու Աւագ քհնյ.ները	8	—	—
Վանահայր	1	—	—

Ինչպէս կը տեսնուի այդ բաղդատական ցուցակէն, 1871ի ընտրութիւնը, որ Սիմէոն եպիսկոպոս Մէֆթէրեանի եւ Ֆրէնկեան Յովհաննէս էֆ.ի ներկայութեան գումարուած է Ատանա, կատարուած է 52 պատգամաւորներու կողմէ։ Ընտրութիւնը տեղի ունեցած է 1871 հոկտ. 27ին, նոյն տարւոյն մայիս ամսուան 4ին տրուած հրահանգի մը համաձայն։

1895ի ընտրութեան մասնակցած են 63 պատգամաւորներ։ Ընտրութիւնը կատարուած է Յովհաննէսեան Գրիգորիս Արքեպիսկոպոսի նախագահութեամբ, եւ դրուած է երեք նիստ, 1895 մայիս 24ին, յունիս 4ին եւ յունիս 6ին, միշտ Ատանա։

Իսկ այս վերջին ընտրութիւնը՝ որուն Նախագահեց Խապայեան Սահակ եպիսկոպոս, կատարուեցաւ 60 պատգամաւորներու կողմէ։ Ըսենք սակայն թէ ցուցակին մէջ, Տիվրիկի համար նշանակուած մէկ պատգամաւորը չէ ընտրուած։ Նաեւ, Անտիոքի համար թէեւ երկու պատգամաւոր նշանակուած է ցանկին մէջ, բայց մէկ հատ մը միայն ներկայ գտնուած է ընտրութեան, որովհետեւ Իսկէնտէրունի չէ մասնակցած։

Ըստ Օրէնքին, Կիլիկիոյ թեմերէն հետեւեալները իրաւունք ունէին ժողովական ներկայացուցիչ ընտրելու իրենցմէ.— 1 Բերիա։ 2 Կիպրոս, Տարսոն եւ Սիս (միացեալ)։ 3 Մարաշ։ 4 Հաճըն։ 5 Զէյթուն։ 6 Ատանա։ 7 Տիվրիկ։ 8 Մալաթիա։ 9 Կիւրին։ 10 Այնթապ։ 11 Քիլիս։ 12 Եօզղատ։

1863ին, բարեփոխուած Օրէնքը հետեւեալ կերպով սահմանեց Կիլիկիոյ թեմականներուն այդ իրաւունքը.— 1 Մանճըլըք։ 2 Հաճըն։ 3 Տիվրիկ։ 4 Զէյթուն եւ Մարաշ (միացեալ)։ 5 Հալէպ եւ Այնթապ (միացեալ)։ 6 Ատանա։ 7 Մալաթիա։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊՈԼՍՈՅ ՓՈԽԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Հիմայ ուր որոշապէս յայտնի կ'երեւայ թէ Երէցեան Գէորգ Սրբազան պիտի ընդունի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան պաշտօնը՝ որուն զինքը կը կոչէ Ատանայի Ընտրողական Ժողովը, խնդրոյ առարկայ կը դառնայ Երուսաղէմի Պատրիարքութեան Պոլսոյ փոխանորդութեան պաշտօնը, որ Գէորգ Ա. Կաթողիկոսին մեկնումով թափուր պիտի մնայ։

Ո՞վ պիտի յաջորդէ Ն. Ամենապատուութեան։

Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան Երուսաղէմի միաբաններուն մէջ, այդ պաշտօնին յարմար բոլոր եկեղեցականները, իրենց կարողութեան ու ձեռնհասութեան համեմատ արդէն իսկ բռնուած են այլ եւ այլ պաշտօններով, զորս չեն կրնար թողուլ կամ ուրիշներու յանձնել։

Միաբանութեան եպիսկոպոս անդամներէն մէկը՝ Գէորգեան Ներսէս Սրբազան, կը վարէ Երուսաղէմի մէջ Պատրիարքական փոխանորդութեան պաշտօնը, ուրկէ չի կրնար հեռանալ։ Միւսը, Մամբրէ եպիսկոպոս Մարկոսեան, նոյն իսկ իր յայտարարութեամբ չի յարմարիր բնաւ վարչական պաշտօնի, հոգ չէ թէ լաւ հայկաբան, քարոզիչ ու նկարիչ ըլլայ։ Նոյն իսկ ժամանակ մը չէ ընդունած Եգիպտոսի Առաջնորդութիւնը, առարկելով թէ չի կրնար գլուխ հանել վարչական ո՛ եւ է գործ։ Երրորդ եպիսկոպոս անդամն է Խապայեան Սահակ Սրբազան, որ իր Լուսարարապետի պաշտօնին բերմունքով ստիպուած է չբաժնուիլ Երուսաղէմէն։

Անոնցմէ դուրս, Միաբանութեան վարդապետ անդամներէն կայ նախ Մաղաքեան Ղեւոնդ վարդապետը, որ թէ՛ Տնօրէն Ժողովոյ ատենապետն է եւ թէ միեւնոյն ատեն կը վարէ Ս. Յակոբեանց վանքին Ելմտից Տեսչութեան ծանր պաշտօնը։ Իր ներկայութիւնը շա՛տ անհրաժեշտ է Ս. Յակոբեանց վանքին համար, որ միշտ պէտք պիտի ունենայ անոր ձեռնհաս պաշտօնավարութեան։

Ետոյ կայ Բաղէշի նախորդ Առաջնորդ Չիլինկիրեան Եղիշէ վարդապետը, որ նոր կոչուած է Ժառանգաւորաց վարժարանի Տեսչութեան, պաշտօն մը՝ ուր ո՛չ նուազ անհրաժեշտ է իր ներկայութիւնը։

Կայ դեռ Փորթուգալեան Խորէն վարդապետը, որ այս պահուս Փոխ-Լուսարարապետի պաշտօնը կը վարէ, եւ որ չի կրնար վանքէն հեռանալ, անհրաժեշտ օգնականը ըլլալով Լուսարարապետ Խապայեան Սահակ Սրբազանի։

Երուսաղէմի միւս միաբաններէն կան տակաւին Եղիա եւ Գրիգորիս, ինչպէս նաեւ Ազարեան Վահրամ վարդապետները, որոնցմէ առաջին երկուքը բոլորովին անյարմար են վարչական գործեր ստանձնելու, իսկ երրորդն ալ Տեսուչն է Եգիպտոսի Երուսաղէմապատկան կալուածներուն, եւ ա՛յն ատենէն սխորժած է Աղեքսանդրիոյ օդէն ու ջուրէն որ բնաւ չպիտի ուզէր բաժնուիլ անոնցմէ։

Անոնցմէ զատ, Միաբանութեան միւս անդամները ամէնքն ալ երիտասարդ վարդապետներ են, բոլորովին զուրկ փորձառութենէ եւ յարմարութենէ։

Այս կերպով, կ'երեւայ ինքնին թէ Երուսաղէմի Պոլսոյ Փոխանորդութեան պաշտօնին համար տրամադրելի եկեղեցական մը չկայ Երուսաղէմի մէջ, քանի որ Միաբանութեան բոլոր կարող անդամները արդէն իսկ կարեւոր պաշտօններու գլուխը կը գտնուին հոն։

Կը մնան Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան Պոլիս գտնուող անդամները, Յակոբեան Վահան եւ Արշակունի Եղեկիէլ վարդապետները.

Այս երկուքէն առաջինը արդէն իսկ Բաղէշի առաջնորդ ընտրուած ըլլալով, մօտ օրէն ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի իր պաշտօնատեղին. եւ արդէն ինքզինքը քիչ մը հեռու պահած է այս վերջերս Ս. Յակոբեանց Միաբանութենէն։

Երկրորդը, Եղեկիէլ վարդապետ Արշակունի, որ Տիարպէքիրի Առաջնորդութենէն վերջնականապէս հրաժարեցաւ, այս պահուս ամէնէն յարմար թեկնածուն կ'երեւայ Երուսաղէմի Պատրիարքութեան Փոխանորդութեան պաշտօնին։ Այդ պաշտօնը փորձառու եւ վարչագէտ եկեղեցական մը միայն կրնայ յարմարիլ, ու Եղեկիէլ վարդապետ կրնայ պարծիլ այդ առաւելութիւններով օժտուած ըլլալուն համար։

Այս պատճառաւ մանաւանդ կը յուսացուի որ Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան Տնօրէն Խորհուրդը Եղեկիէլ վարդապետի վրայ կեդրոնացնէ իր ընտրութիւնը։ Տիարպէքիրի նախորդ Առաջնորդը արդէն կը վայելէ ո՛չ թէ միայն վստահութիւնը Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին՝ որ զինքը ժամանակ մը հիւրընկալ կարգած էր Ս. Յակոբեանց վանքին, այլ նաեւ վստահութիւնն ու համարումը Կիլիկիոյ Նորընտիր Կաթողիկոսին, որ Երուսաղէմի Պոլսոյ Փոխանորդութեան պաշտօնին համար, իր լաւագոյն յաջորդը կը նկատէ Արշակունի Տ. Եղեկիէլ Վարդապետը։

Վաղը, Խառն Ժողովը պիտի գումարուի Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, եւ պիտի զբաղի օրակարգին վրայ գտնուող ընթացիկ խնդիրներով։

×

Ռուսիոյ Նիկոլա Բ. Ցարին անուան տօնախմբութեան առթիւ, այս առտու, Պատրիարքական Փոխանորդ Սրբազանը, ընկերակցութեամբ Եղեկիէլ Տ. վարդապետ Արշակունիի, ըստ սովորութեան ռուսական դեսպանատունը կ'երթայ շնորհաւորական այցելութեան։

×

Արիստակէս վարդապետ Վանքեան, Առաջնորդ Ամասիոյ, Մարզուանի վանքը երթալով, քննութեամբ երեւան հաներ է թէ վանքին վարձակալները թերացած են իրենց խոստումները կատարելու մէջ, եւ դադրեցուցեր է զանոնք պաշտօնէ։ Ասոնք երեք տարուան պայմանաժամով վարձակալութիւն ըրած էին, եւ հազիւ երկրորդ տարին լրացած կ'ուզէին գործէ քաշուիլ։

×

Արեւելեան Մամուլի վերջին թիւին մէջ հետեւեալը կը կարդանք Պայընտըրի եկեղեցիէն կատարուած գողութեան մասին։

—«Նախընթաց ամսոյ 17ին, Պայընտըրի քահանայէն եւ Թաղ. Խորհուրդէն լուր մը հասաւ Առաջնորդարան թէ տեղւոյն եկեղեցիէն գողութիւն կատարուած է։ Առաջնորդ Սրբազանը իսկոյն Թագրիր տալով Վսեմ. Կուսակալին, խնդրեց գողօններու ձեռք բերուիլը։ Ուրախ ենք յայտնելու թէ շնորհիւ ձեռք առնուած կառավարական միջոցներուն, թէ՛ գողերը ձերբակալուեցան, եւ թէ՛ գողօններու մեծ մասը գտնուեցաւ։ Կառավարութեան որոշմամբ, գողերն ու գողօնները ղրկուեցան Պայընտըր, ուր յատուկ քննութիւն բացուած է, եւ խուզարկութիւնք սաստիկ կը տարուին գողօններու մնացեալներն ալ ձեռք բերելու համար։»

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԴԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Դեկտ. — Կը ծանուցուի թէ Լորտ Քիչնէր զօրք կը համախմբէ Տելկօայի գծին վրայ, Միտըլպըրկի վրայ յարձակելու համար։

ՓԱՐԻԶ.— Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ երկու միլիոն հոգիի կողմէ ստորագրուած աղերսագիր մը պիտի մատուցուի Նախագահ Րուզվէլդի, խնդրելով որ արգիլէ Ամերիկայէն Հարաւ. Ափրիկէ ձի ղրկուիլը։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Դեկտ. — Քիլիի եւ Արժանթինի միջեւ ծագած վէճին վրայ գործակալութեանց կողմէ տրուած լուրերը հակասական են։ Ոմանք խաղաղական լուծում մը կ'աւետեն, մինչ ուրիշներ որոնց մէջ ի մասնաւորի Լաֆան գործակալութիւնը, կ'ըսեն թէ երկու կառավարութիւնները իրենց քաղաքացիները դրօշի տակ կը կոչեն։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ. — Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ և դանիական դեսպանը փոխադարձաբար ստորագրեցին դանիական Անթիլեանց Մ. Նահանգներու վաճառման պայմանագիրը։

ՍՈՖԻԱ.—Կացութիւնը անփոփոխ է։ Փոխառութեան ծրագրին վրայ վերջին նստին մէջ եղած բարեփոխումները Սոպրանիէն ըստ բաւականի գոհացուցիչ չի համարիր։ Միւս կողմէ ալ կը վախցուի որ փոխառու ֆրանսական սեղանաւորական խմբակը չընդունի լինցած կարգադրութեան մը պայմաններուն մէջ մտցուած նոր փոփոխութիւնները։

Ֆէրտինանտ իշխանը մերժեց նոր Դահլիճի մը կազմութեան համար եղած այլ եւ այլ առաջարկները եւ յայտարարեց թէ Բարավէլօֆի Դահլիճը անհրաժեշտ է տնտեսական տագնապին գոհացուցիչ լուծում մը տալու համար։

ՊԵՐԼԻՆ. —Ցարեւիչը երէկ Բերլինէն հոսկէ մեկնեցաւ դէպ ի Բեդերսպուրկ։ Մինչեւ կայարանը իրեն ընկերացան Վիլհէլմ կայսրն ու կայսերազուն իշխանները։

ՎԻԵՆՆԱ.—Խորհրդարանը կարգ մը օրինագիծեր ընդունելէ վերջ դադրեցուց իր նիստերը՝ Ծնունդի արձակուրդին առթիւ։

ԼԻԶՊՈՆ. —Լուրէնսօ-Մարքէզէն հասած հաղորդներ կը պատմեն թէ Պօէրները Մէշանէէրի մօտերը յանկարծակի բերին անգլիական գումարտակ մը՝ որ Բորթուկալեան հողին վրայ ապաստանեցաւ։ Բորթուկալ պահակներուն հրամանատարը հրաւիրեց անգլիական գումարտակը որ զէնքերը վար դնէ, բայց այս վերջինը մերժեց ու շարունակեց կռուիլ։ Կռուի միջոցին Բորթուկալ սպայ մը, յիսնապետ մը եւ երեք զինուորներ սպաննուեցան։ Տակաւին յայտնի չէ թէ ասոնք անգլիական՞ թէ Պօէր գնդակներէն սպաննուեցան։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Դարատաղի իշխանը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Ռուսիոյ Կայս. ընտանիքին անդամներուն։

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Խորհրդարանը միաձայնութեամբ ընդունեց Թուրքիոյ հետ կնքուած առեւտրական դաշնագիրը, ինչպէս նաեւ ծրագիր մը՝ որ արտածուած իւրաքանչիւր մէկ քիլօ շաքարին համար 16 սանթիմ տուրք մը կը սահմանէ։

Կարդա՛ Տոքթ. Հաքօնեանի ազդը չորրորդ երեսը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 4 Դեկտ.			
Օսմ. Փոխ. Սէրի Դ. Օ.Ո.	26	39	1/2
Ամէնէն բարձր գին »	26	39	1/2
» վար գին »	26	34	1/2
Ալիվրէ »	—	—	—
Րումէլի երկաթ. ֆր.	104	75	—
Ամէնէն բարձր գին »	104	87	1/2
» վար գին »	104	12	1/2
Թրամվայ »	95	50	—
Ամէնէն բարձր գին »	95	50	—
8 օրուան Քոնսոլիտ	220	—	—
8 » Երկաթուղի	2	25	—
ԲԱՑՈՒՄ, 6 Դեկտ.			
Օսմ. Փոխ. Սէրի Դ, Օ.Ո.	27	01	1/2
» ժամ 5ին «	27	02	1/2
Րում. երկաթուղի ֆր.	105	12	1/2
» » ժամ 5ին »	105	25	—
Թապագ Թիւրք Ռէժի	13	50	—
Սիկարէթ, Սէրի A	0	90	—
» » B	0	48	—
Պանք տը Մէթէլին	8	35	—
Ազիոն տէ Թրամուէյ	5	70	—

Ժուխամա	1	45	—
Սօսիէթէ տ'Ասիւրանս	3	60	—
Գրէտի Ժէնէրալ	0	10	—
Սօս. Օթ. տը ֆիլ է տէֆ	1	20	—
Ազիոն Գօմմէրսիալ	0	8	3
Թօպագօ Գօրբօրէշըն	0	2	3
Անթրբրիզ Ժէնէրալ	0	2	—
5% Հէլլէնիք 1888	198	—	—
Պանք Նասիօն. Յուն.	408	50	—
Լօրիում	48	50	—
Թրամվայ	96	50	—
Պոլսոյ Քարափի Ընկ.	461	—	—
Տէրքօսի ջրի Ընկ.	247	50	—
Թրամվէյի Ընկ.	480	—	—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբ.	264	50	—
Անատոլու Երկաթ.	9	67	1/2
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	109	15	—
» » » չէք	110	1/4	—
Բարիզ » »	22	97	1/2
» » » չէք	22	77	1/2
Պէրլին անտակոս չէք	18	50	—
Գուրոն Աւստրիական	21	72	—

ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ			
Անգլ. Ոսկի	110	07	—
20 Ֆրանգնոց	87	33	—
20 մարքնոց	107	20	—
Բոլ Էմբէրիալ	90	20	—
Քրիմից	51	08	—
Մէճիտիէ արծաթ	108	05	—
Մէճիտիէ քառորդ	106	20	—
Մէճիտիէ մանրուք	102	30	—
Պէշլիք	102	30	—
Մէթալիք	95	20	—
Րուպլի արծաթ	68	20	—
Շիլին	108	20	—
Ֆր. արծթ. ֆրնս.	87	10	—
» » րումէնկ.	85	30	—
» » իտալկն.	77	—	—
Ռէճինա	10	—	—
Րուպլի թղթադրամ	8	57	59
Ֆլօրին »	9	07	—
Մարք »	107	30	—
Տրախմի »	37	65	—
Անգլ. ոսկի »	110	05	—
Ֆրանս. » »	87	30	—
Րումէնկ. » »	86	30	—
Պուլկ. » »	86	30	—
Իտալ. » »	83	20	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 18 Դեկտ.			
3% Ֆրանսկն.	100	45	—
3 1/2 % »	101	37	—
Օսմ. Փոխս. D	24	90	—
Րում. Երկ.	106	—	—
Օսմ. Ռէժի	311	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	529	—	—
Օսմ. Մաքս	519	—	—
Օսմանիէ	457	—	—
Բէրիօբիթէ Թիւրք	—	—	—
Քրէտի Լիօնէ	—	—	—
5% Իտալական	101	—	—
Սպանիական արտաքին	75	82	—
Թէմպէքի փոխառութ.	420	—	—
Սէլանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	269	—	—
Գասսապա երկթ.	355	—	—
Թրամվայ Փոխս.	98	—	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	14	1/2

Լոնտոն, 18 Դեկտ.			
Անգլ. Փոխս.	94	—	—
Օսմ. Ռանթ B	50	—	—
» C	26	76	—
» D	24	37	—
Օսմ. Պանքա	11	25	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	106	50	—
Տօմինիալ	105	—	—
Այտընի երկաթուղի	13	87	—
Գասսապա »	82	—	—
5% Իտալական	—	—	—
5% Հելլենական 1884	39	50	—
Ռանթ »	30	50	—
Մօնօբօլ »	42	50	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Պուլկար 1888 6%	83	—	—
Թրամվայ Փոխս.	03	93	—
Փոխառթ. Բարիզի վրայ	25	35	—

Վիեննա, 18 Դեկտ.			
Րում. երկթ.	100	50	—
Օսմ. Ռէժի	283	—	—
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	239	30	—
Պրիւքսէլ, 18 Դեկտ.			
Ռանթ Օսմ. Սէրի D	24	47	—
Րում. երկաթուղի	105	50	—
Պերլին, 18 Դեկտ.			
Րում. երկաթուղի	101	40	—
Րուպլի (100ր.)	216	12	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	23	—

Ամենամեծ կանոնաւորութեամբ ամենայն դիւրութիւնով եւ գրաւիչ գներով

ՄԻԱԿ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ
ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱԶԻ ՆԵՐԿԵՐՈՒ
ԱՐԱՄ ՍՕՂԱՆՃԵԱՆ

Պոլիս, Մահմուտ Բաշա, թիւ 121

Առողջապահութեան բոլորովին անվնաս բաղադրութեամբ, Եւրոպական մազի ջուրեր, եւն. եւն:

Մասնաւոր բաղադրութեամբ շինուած Օ ՏԸ ՔՈԼՈՆՆԵՐ, ԵՒՆ.

Ցատկապէս Արամ Սօղանճեան վաճառատան համար պատրաստուած հոտեղէններ, օճառներ:

Մազի արմատները սնուցանող իւղեր, եւն. եւն.

Աշխարհի ամէն կողմէն եկած նամակով յանձնարարութիւնները կը կատարուին անթերի եւ փութով:

ԱՐԱՄ ՍՕՂԱՆՃԵԱՆ

փոխանակատեղը ունի գործակալութիւններ, Իզմիր, Սելանիկ, Սամսոն, Ծամի, Հալէպ, Պէյրութ, Պաղտատ, Եգիպտոս, Թիֆլիս, Պարսիկ մէջ:

2—28-52

TRADE MARK

Allumettes Anglaises „THE LANCER"

لنجر ماركەلی انكلیز كبریتلری ٥٠٠ ـ ٤٠٠ ـ
٣٠٠ ـ ٢٠٠ ـ ١٠٠ ـ ٧٠ دانەلی قوطیلر
دروننده عمالك عثمانیەنك هر طرفنده فروخت
اولنور جنسی اعلا وناقابل مقایسه اولدقلری
توصیه اولنور تركیا و بلغاریا ایچون اجنته
عمومیسی انكلیز تجاری آرتور ژ هونتر
درسعادتده غلطەده قرانتینه زقاغنده نومرو ٧

لانجر و قوقونز لنجر ماركەلی خالص سیغاره كاغدلری یوز الی و طقسان یاپراقلی دفتر لرده ملفوف هر محلده فروخت اولنور تركیا و بلغاریا ایچون آجنته عمومیسی انكلیز تجاری آرتور ژ هونتر درسعادتده غلطەده قرانتینه زقاغنده نومرو ٧

ՓՆՏՐԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԷՆՍԸՐ» մարգայով անգլիական լուցկիները որք կը ծախուին 500, 400, 300, 200, 100, 70նոց տուփերու մէջ:
ՓՆՏՐԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԷՆՍԸՐ» մի- [illegible] որ կը վաճառուի 150 և 90 թերթ պարունակող տետրակներով:
ԱՐԹԻՒՐ Ժ. ՀԸՆԹԸՐ
Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ
Ղալաթիա, Գարանթինա փողոց թիւ 7

ՍԻՄՈՆ ԹԷԼԵԱՆ

Դերձակ, չափու վրայ ամեն տեսակ արանց զգեստներու
Կ. Պոլիս, Հաճօբուլօ խանի վերի յարկը, Թիւ 29-30

Ունի ձմեռուան Քոսթիւմներու եւ Բալթօներու նոր ապրանքոյ:
Ամենակարճ ժամանակի մէջ եւ անթերի կերպով պատրաստութիւն
ՔՕՍԹԻՒՄՆԵՐՈՒ, ՊԱԼԹՕՆԵՐՈՒ, ՐԷՏԻՆԿՕԹՆԵՐՈՒ, ԵՒՆ., ԵՒՆ. ԵՒՆ.:
Վճարման մատչելի պայմաններ եւ գիներ 24—30

Grand Concert du Café de Commerce

Բերա, Մեծ փողոց, կալաթա Սէրայի դիմաց, թիւ 266.

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԶԱՆԱԶԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄՆԱՑՈՒՆ ԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ
ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲ 12 ԱՆՁԵՐՈՎ

Բազմաթիւ առաջնորդութեամբ
ՊԱՐՈՆ ԹԷՕՏՈՐ ՎՈԹԱՐՔԱՑԻ

2—19-100

Ամէն գործ յաջողութեան գլխաւոր պայմանն է

Ճշդապահութիւնը

Ճշդապահութեամբ կատարուած գործ մը յաջող գործ մըն է

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻ

Գլխաւոր սկզբունքն է ճշդապահութիւնը

Western Assurance Company

TORONTO 1851 WESTERN LONDON

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1851ին

Հաստատուած դրամագլուխ Անգլ. ոսկի		6,000,000
Պատրաստ դրամ եւ սարքեան հասոյթ	» »	1,250,000
Վճարուած դրամագլուխ	» »	4 10,000

Հրդեհներու ծախքը Փրանս. եւ Գերմ. ընկերութեանց դրամագլուխը 100,000ին անցնի չէ:

Ուէսդըրն Ընկ. հրդեհի դէմ ամեն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ:
Վնասները տեղւոյն վրայ եւ անմիջապէս կ'հատուցանէ:

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ ԴՈՒՌԱԿ ԱԺՏԻՆԱՃԵԱՆ
Պոլիս, Թաշճի Խանը, Անտրիաթի խան, 20, 21, 22

Դիտողութիւն. — Տեղւոյս ընկերութեանց ամենէն շատը կը վճարէ 100 % էն աւելի չէ, մինչդեռ Ուէսդըրնը 125% է, մինչեւ կարգադրութեան օրերը:

Բ. Գ. — Գնումներուն մէջ գործածելու եւ պատուաւոր գործակալներ կը փնտռուին

2—19-100

ՏՕՔԹ. ՀԱՅԿՕՆԵԱՆ
Մասնագէտ ծննդական գործողութեանց եւ հիւանդութեանց

Ցերեկ թժիշկ բաց կը մնայ, ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ կէսօր, Բերա, Բանկալթի, Թայ փողոց, թիւ 6 տան մէջ եւ կէսօրէ վերջ մինչեւ 11, Ղալաթիա, Վոյվոտա պոլամեզէ դիմաց, Իզմիրլի Օղլու խան թիւ 15: Կը թժկէ ծննդական գործողութիւններ, ամէն կարգի հիւանդութիւններ, ամէնէն սաստիկ մինչեւ ամենաթեթեւ. հոդ, թեթեւ տաքութիւն, ամէն աստիճանի ուղեղային, թոքային եւ աղեստամոքսային հիւանդութիւններ: Ծննդական վիրաբուժական ամէն կարգի գործողութիւններ դարմանէ մէջ քանի օրեւն ... 31 ... 100

ՏՐՓ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
Նամակ զարկէ ... վրայ յարկը (Սիշ Զօրաւոր ... դիմաց)

Ամենաստոյգ ... գործարաններու հաստատութիւն, ...

Թիւրքազամ ...

Ձմեռնային կերպարանք ... Ծ. Կ. Վերջ մը տալու ... ՁՈՒՆԻՆԵՐ.

3—21-100

ՏԻՄԻԹՐԻ ԳԱՆԹԱՐՃԻ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԿԱՆԱՆՑԵՂԵՆ ԵՒ ԶԳԵՍՏ, ՔՈՒՄԱՇՆԵՐՈՒ

Տիմիթրի Գանթարճի վաճառատան քորսերները, սպառած ըլլալով, Մէն. կը ծախուի եւ կերպասներու

ԲԻՆԿՈՒԹՈՒԼԼՈՅԻ
եկեղ. խանութիւնը մէջ, Խասքէ Մահալէսի ... կը ծախուի նաեւ Բերա, Անգլիական սթօրեանոց մէջը,

ԹԻԹՕՒԼԼՈՅԻ
26 եւ 28 Թիւերը կրող խանութը

ԹՈՄԱՍ ԷԼԷՖԹԷՐԻԱՏԻՍ
Կալաթա, Վոյվոտա Փողոց, Թիւ 127

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Գոհարեղէններու եւ Ժամացոյցներու:

ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐՈՒ

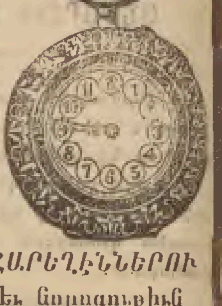

Ցանկանաբարութեան համեմատ
ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
պատրաստութիւն եւ նորոգութիւն

15—15

ԾԱՂԻԿ

ՄԻԱԿ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ...

Մ ՏԷՐ-ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Արդուզարդի Մեծ Վաճառատունն եւ Ճապիկի Գործարան
Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 84

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
Պատրաստութիւն ամեն տեսակ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
ԱՄԵՆԱԽՆԱՄԵԱԼ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՐՍՆԻՔԻ ԱՌԹԻՒ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵԼԻ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ.

4—35-100

ԴԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՉԱՓԱՒՈՐ

ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ
ՄԹԵՐԱՆՈՑԸ ԴԻՄԵՑԷՔ
Ղալաթիա, Թիւնէլի դիմաց, 25
ուր պիտի գտնէք ամէն տեսակ ոսկեղէն եւ գարդարանք, սիւներ, ձեռնոց եւ փրանս. պտուղ, թուղթ, փառաբան ..., եւն.

31—60

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1805
Մանկավարժական դասագրքերու կեդրոն
ԴՐԱՄԱՏԱՐ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ
ՀԵՂԻՆԱԿ
Կ. Պոլիս, Մերճան փողոց, Թիւ 57

Արտօնատէր Ա. ՍԱԳԱԵԱՆ
Տպագրութիւն Սագաեան Տպարան:

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (24)

ԺԱՌԼ ՄԷՌՈՒՎԷԼ

ՈՍԿԻԻ ՏԵՆԴԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԱԳ ՖՈՒԺԵՐԵՒ ՈՃԻՐԸ

Ե.

ՑՈՒՍԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ

Արդ, այն վայրկեանէն իսկ որ համբերած էր անզգայութեան գիտակցութիւնը, մտածած մը պետք էր միտքէ իր հիւանդ. այն է պահել մտմտուք այդ դժբաղդութիւնը:

Ամէն ջանք կ'ընէր ծածկելու համար ու եւ է նշան այն անարգ գաղտնիքին, որուն ինքը միայն ծանօթ ըլլալ կը կարծէր:

Որքան ատեն որ թժիշկը, մայրը, սպասաւորները իր քով կը գտնուէին, անկողնոյն մէջ կը դողար որ չըլլայ թէ նշան մը տեսնեն իր վրայ արկածը պակասը:

Հիմա, անշուշտ աւելի ապահով էր:

Դղեակին մէջ ոչ ոք կը կասկածէր գործուած անպատուութեան վրայ:

Բայց, մի՞լ արդէն կրնար երեւակայել այդ ասանկան յած, այդ ասանկան անգութ ու անարգ ոճիր մը:

Ո՞ր աղջիկ երեւակայութիւն կրնար յղանալ գործուածին պատմելը: Ոչ մը թեթեւ եւ ամօթալի, այն ոճիրը գործուած, խարդախուած էր:

Ծիրարդ աղջիկը անհունն ափրութեամբ մը մէջ թաթխուած՝ կը հեծէր իր յուսահատութեան մէջ:

Ջղային նախազգացում մը կը զգացնէր իրեն թէ պատահելու ահա սուրի ... մը պատուած ... մը ...

Հիմա որ մինակ անձնական մէջ, իր ամօթանքը հետ դէմ առ դէմ կը գտնուէր, հայիս կը համարձակէր միտքը բերել այն իր մանկութեան քաղցրամ, այն ...

Եւ ասկան նշանակած էին. արդէն կապուած էին իրարու, չարանենգական հաւանութեամբ ու խոստումներով, գորս մայրերն ալ հաստատած էին ամէն գամ միացած մին էր այդ՝ որուն մէջ ... էին, զոր յառաջ բերած էին նոյն իսկ երկու ընտանիքներուն կեանքին հանգամանքները:

Մաաքէն մ'Արվիլ մեծ պաշտօնական անձնաւորութեան մը աղջիկն էր:

Նոյնպէս ալ Պրիւնէրը Թոզաւորութեան ժամանակին ...

Ջէյդ մ'Արվիլի նախագահներէն ... ամբարի ... Ասպետ իր մէկ հասակի ... միշտ ... անձնաւոր ... մայրերը ... իրենց սեղանին ... պահուըտած ... գրեաց իրենց ...

Երկու ընտանիքները կես ... կը ճանչնային զիրար, ... համար ... կը միացնէր զիրենք:

Երկուքն ալ մեծնալով, ... Մէկին փողոցին վրայ գեղեցիկ անագաւ... Պրիւնէրը ... կուն լա Պոմ փողոցին մէջ, Տիկին ...

Պրիւսի եղբօր՝ որ Պրոնզուր գնդապետին մտերմ, որ իր ատաքած մէջ ծանր վիրաւոր ... Տէրութիւնը ... գործ մը յանձնեց ... Տր Պրիւնէրու ... ծառայել ...

Ռոպէր Մաաքէնին հետ ... մանկանն էր:

Մեծահասակը ... կը ... էր այս կատարել ... եւ կ՚իշխէր:

Թուլս կամ, լաւ եւս, մայր ... կարեւոր ... Նոյն ...

Ամէն քանի աւելի ունէր անիկա, այն ծաղուկ ու ծանր այլ անուշ, չնորհալի

երեւոյթը՝ զոր անոնք, կինները, այնքան կը սիրեն, այնքան կը համակրին:

Իր ծնողը հիմակ էր ու նոյնը ու ...:

Ուշադրած էր իր կրաւարական ... ու ... ասով ... կը գրական լայք ... թունդ ... ըլլալ:

Մէկ բառով մայր մըն էր անի ... կոմս Սր. մ՚Արվիլ ... իր ... աղջիկին ... միշտ ... ամէնէն ...

Անոր ամէն մէկ ... ամէնէն ... Մաաքէն իր ... կը ... կը ...

Այսու հանդերձ իրենց երկուքին գաղտնիքները կը տարբերէին իրարմէ:

(Շարունակելի)